

Asia: VN/23654/2021

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta/Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av arkivlagen och lagen om Riksarkivet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metsähallituksen lausunto, Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta, viite VN/23654/2021

Otsikko 3 Tavoitteet

On hyvä, että arkistointi huomioidaan tietojärjestelmien ja tietovarantojen elinkaaren suunnittelun alkuvaiheessa. Tämä antaa organisaatiolle työkaluja järjestää viranomaisten yhteisten tietojärjestelmien suunnittelua.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Arkistointiin liittyvä terminologia on nyt selkeämpää suhteessa tiedonhallintalakiin lukuun ottamatta termiä arkistotoimija, joka näyttäisi olevan sama kuin tiedonhallintayksikkö. Metsähallituksen näkemyksen mukaan terminologian yhdenmukaisuus on kannatettavaa.

Hallituksen esityksen mukaan Asiakirjojen sähköisen siirron laajentamista tuetaan lainsäädännössä nimenomaisesti mahdollistavalla sääntelyllä. Laaja julkishallinnon toimijajoukko, kunnat, hyvinvointialueet, kuntien ja hyvinvointialueiden liikelaitokset, seurakunnat, yliopistot ja osa valtion liikelaitoksista voivat siirtää jatkossa aineistonsa Kansallisarkiston palveluun sen sijaan että ne järjestäisivät arkistoinnin itse. Metsähallituksen näkemyksen mukaan mahdollistava sääntely on

kannatettavaa, koska sähköinen arkistointi mahdollistaa aikanaan kustannussäästöjä, kun aineistoja ei tarvitse arkistoida Metsähallituksen arkistojärjestelmässä vaan käytössä olisi kansallinen säilytys- ja arkistointipalvelu. Tämä on parannus nykytilaan verrattuna, koska voimassa olevan arkistolain mukaan Metsähallitus ei ole velvollinen siirtämään asiakirjoja Kansallisarkistoon. Liikelaitoksen yhtenäisen tiedonhallinnan takia viranomaistietojen irrottaminen liiketoimintojen tiedonhallinnasta olisi vaikeaa ja jopa osin keinotekoisia. Esityksestä ei kuitenkaan käy yksiselitteisesti ilmi, onko asiakirjojen arkistointi Kansallisarkistoon velvoittavaa vai mahdollistavaa säätelyä valtion erityisliikelaitokselle.

Kuvauksen laatiminen arkistotiloista ja tietojärjestelmistä tuottaa kustannuksia arkistotoimijalle/tiedonhallintayksikölle, mutta palvelee tiedon julkisuutta ja saatavuutta. Lakiehdotuksessa on tulkinnanvaraa siltä osin, voidaanko tällaiset arkistolain kuvaukset yhdistää tiedonhallintalain asiakirjajulkisuuskuvaukseen.

Lisäksi on epäselvää, tarkoitetaanko arkistolain metatiedoilla samoja metatietoja kuin tiedonhallintalaissa vai Kansallisarkiston antamia erillisiä ohjeita arkistoitavan aineiston metatiedoista.

8 Muut huomiot

Laista puuttuu siirtymäaikaa tarvittaville järjestelmämuutoksille.

Niemelä Juha
Metsähallitus

Yliruka Marja
Metsähallitus